

BP საქართველო

2007 წლის მდგრადი განვითარების ანგარიში

BP ჯგუფი

BP ნავთობისა და გაზის, აგრეთვე ენერჯის ალტერნატიული წყაროების გამოყენებით აწარმოებს ტრანსპორტის, გათბობისა და განათებისათვის საჭირო ენერჯის, აგრეთვე ყოველდღიური მოხმარების საგნებსა და პროდუქციას. ჩვენ წარმოვადგენთ საერთაშორისო კომპანიას, რომელსაც 97600-მდე თანამშრომელი ჰყავს დასაქმებული მსოფლიოს თითქმის 100 ქვეყანაში, სადაც ვსაქმიანობთ და ვემსახურებით ჩვენს მომხმარებელს. 29 ქვეყანაში ვმონაწილეობთ წიაღისეულის საძიებო და მოპოვებით სამუშაოებში. ჩვენი ძირითადი აქტივების დაახლოებით 40% ამერიკის შეერთებულ შტატებშია განთავსებული, ხოლო 25% – დიდ ბრიტანეთსა და ევროპის სხვა ქვეყნებში.

2007 წელს BP ჯგუფის მიერ მსოფლიოს სხვადასხვა ქვეყნის მომხმარებლებისთვის მიწოდებული ნავთობისა და გაზის მოცულობამ დღიური 3,8 მილიონი ბარელის ეკვივალენტი შეადგინა. 2007 წელს BP-მ 112%-ით ჩაანაცვლა მოპოვების წლიური მოცულობა და ნავთობისა და გაზის დადასტურებული მარაგების მოცულობა 17,8 მილიარდ ბარელამდე გაზარდა. 2007 წელს გაკეთებულ ახალ აღმოჩენებს შორის იყო შაჰ-დენიზის საბადოს უდიდესი რეზერვუარი აზერბაიჯანში, საიდანაც ამჟამად საქართველოც მარაგდება. 2007 წელს BP ჯგუფის კაპიტალურმა დანახარჯებმა 19,2 მილიარდი დოლარი შეადგინა (2006 წელს იგივე მაჩვენებელი 17,2 მილიარდი დოლარი იყო).

წინამდებარე ანგარიში: მიმოხილვის სფერო და პროცესი

ეს არის BP-ის მიერ საქართველოში გამოცემული მდგრადი განვითარების მეოთხე ანგარიში, რომელიც აღწერს ჩვენს საქმიანობას საქართველოში 2007 წელს და სხვადასხვა მაჩვენებლებით ასახულ მიღწევებს. ჩვენთვის „მდგრადობა“ ნიშნავს BP-ის, როგორც საწარმოო ჯგუფის უნარს, განაახლოს აქტივები, შექმნას და მომხმარებელს მიაწოდოს უკეთესი პროდუქცია და საზოგადოების მხარდ მოთხოვნებს გაუმჯობესებული მომსახურებით უზაუსუნოს, მოიზიდოს თანამშრომელთა ახალი თაობები, თავისი წვლილი შეიტანოს გარემოს დაცვაში და შეინარჩუნოს საკუთარი მომხმარებლების, აქციონერებისა და იმ საზოგადოების ნდობა და მხარდაჭერა, სადაც ვსაქმიანობს. წინამდებარე ანგარიში მოიცავს ამ საკითხებს და აღწერს, თუ როგორ ვცდილობთ, ვიმოქმედოთ პასუხისმგებლობით ჩვენი პირდაპირი კონტროლის სფეროებში და დადებითი გავლენა მოვახდინოთ უფრო ფართო სექტორის მოვლენებზე საქართველოს საზოგადოებრივი განვითარების ხელშეწყობით.

ისევე როგორც გასულ წლებში, ამჯერადაც ფორმალური პროცესის მეშვეობით გამოვავლინეთ ჩვენს საქმიანობასთან დაკავშირებული ის საკითხები, რომლებიც განსაკუთრებით საყურადღებოა შიდა და გარეშე დაინტერესებული მხარეებისათვის. ამით ჩვენ უზრუნველვყოფთ ანგარიშში მდგრადი განვითარებისთვის გაწეული ჩვენი საქმიანობის უმშენებლოვანესი სფეროების დაბალანსებულ და დასაბუთებულ ასახვას. გასული წლების ანგარიშების მსგავსად, წინამდებარე ანგარიში შემოწმებულია დამოუკიდებელი აუდიტორის მიერ.

- 1 BP საქართველოს გენერალური მენეჯერის ხელდა
- 2 2007 წლის მნიშვნელოვანი ფაქტები
- 3 საქმიანობა პასუხისმგებლობით
- 4 BP საქართველოში
- 6 ჯანდაცვა და უსაფრთხოება
- 8 ეკოლოგიურად უსაფრთხო საქმიანობა
- 9 დიალოგი და თანამშრომლობა
- 12 სამუშაო მაჩვენებლები და კომენტარი
- 13 ჩვენი როლი საზოგადოებაში
- 14 განათლება
- 15 ბიზნესის განვითარება
- 17 ხელმისაწვდომი ენერჯია
- 18 ტერმინების განმარტება და დამატებითი ინფორმაცია

ყდაზე: მეორე საქაჩი სადგური თეთრიწყაროში

ამ ანგარიშში „BP“-ისა და „BP ჯგუფის“ დასახელებისას იგულისხმება BP p.l.c., მისი ფილიალები და შვილობილი კომპანიები. ანგარიშში ერთიანად არის წარმოდგენილი BP p.l.c.-ის, მისი ფილიალებისა და შვილობილი კომპანიების მიერ განხორციელებული ღონისძიებები და საქმიანობა, თუკი სხვაგვარად არ არის მითითებული. ნაცვალსახელები „ჩვენ“ და „ჩვენი“ გულისხმობს BP ჯგუფის იმ კომპანიებს, რომლებიც საქართველოში საქმიანობენ, თუ სხვაგვარად არ არის განმარტებული. თანხები ამ ანგარიშში გამოსატულია აშშ დოლარებში, თუ სხვა ვალუტა არ არის მითითებული.

2007 წლის მნიშვნელოვანი ფაქტები

მიღწევები

უსაფრთხოება 2007 წელს საქართველოში ჩვენი საქმიანობის პროცესში ადგილი არ ჰქონია არც ერთ უბედურ შემთხვევას თუ შრომის უნარის დაკარგვის გამო გაცდნილ სამუშაო დღეს (DAFWC). 2006 წელთან შედარებით ნაკლები იყო აღრიცხვადი ტრავმებისა და ავტოსატრანსპორტო შემთხვევების სიხშირის მაჩვენებელი. ჩვენ ვამაყობთ ამ მიღწევებით, მაგრამ უსაფრთხოების მაჩვენებლები მოუდუნებელ ყურადღებას საჭიროებს (გვერდი 6-7).

კადრების ნაციონალიზაცია კიდევ უფრო გაიზარდა საქართველოს მოქალაქეების თანაფარდობა ჩვენი თანამშრომლების საერთო რაოდენობასთან, რადგან ოპერირების ყოველდღიურ რეჟიმზე გადასვლასთან ერთად სულ უფრო მეტი ადგილობრივი კადრი იკავებს კომპანიაში სხვადასხვა თანამდებობას (გვერდი 9-11).

ექსპლუატაციის ეფექტურობა 2007 წელს, ანუ ექსპლუატაციის პირველი სრული წლის

განმავლობაში, ბაქო-თბილისი-ჯეიჰანის ნავთობსადენის წარმადობა მნიშვნელოვნად გაიზარდა. ბოლო ოთხ თვეში ნავთობსადენის საქართველოს მონაკვეთის ექსპლუატაციის ეფექტურობის მაჩვენებელმა 100%-ს მიაღწია, რაც იმას ნიშნავს, რომ ამ პერიოდში ქვეყნის გავლით ნავთობის ტრანსპორტირება საწარმოო დანაკარგების გარეშე განხორციელდა (გვერდი 4).

ჩვენი სოციალური პროგრამები გასულ წლებში საზოგადოებრივი ინვესტირების პროგრამისა და რეგიონული განვითარების ინიციატივის ფარგლებში მიღებულ გამოცდილებაზე დაყრდნობით დავაფინანსეთ პროექტები მეწარმეობის განვითარებისა და განათლების სფეროებში (გვერდები 13-17).

ამოცანები

სარემონტო სამუშაოები დასავლეთის მიმართულების საექსპორტო მილსადენზე (WREP) დასავლეთის მიმართულების მილსადენისა და მასთან დაკავშირებული ობიექტების ტექნიკური მთლიანობის შესანარჩუნებლად 2007 წელს მილსადენის ექსპლუატაცია შეჩერებული იყო. განხორციელდა აუცილებელი სარემონტო სამუშაოები და შეიცვალა მილსადენის მარშრუტი ერთ უბანზე, სადაც ჩვენმა ანალიზმა მეწყრის საფრთხე გამოავლინა (გვერდი 4).

გაზის მიწოდება კასპიის ზღვის აუზში მდებარე შაჰ-დენიზის საბადოდან გაზის მოპოვების პროცესის დასაწყისში წარმოქმნილი

შეფერხების გამო საქართველოსთვის კომერციული გაზის მიწოდება დაგეგმილზე გვიან დაიწყო, თუმცა 2007 წლის მარტიდან ქართულ მხარეს გაზის კონტრაქტით გათვალისწინებული მოცულობები მიეწოდება (გვერდი 4).

სპეციალური პროექტების სამუშაოების გაჭიანურება ზამთრის მკაცრი კლიმატური პირობები, შეფერხება საჭირო ნებართვების მოპოვების პროცესში, კონტრაქტორების რესურსებთან დაკავშირებული სირთულეები და სხვა ფაქტორები გახდა იმის მიზეზი, რომ ბაქო-თბილისი-ჯეიჰანის ნავთობსადენის კოლიანას მონაკვეთზე სპეციალური

პროექტებით გათვალისწინებულ სამუშაოებში აღინიშნა ჩამორჩენა ჩვენს შიდა გრაფიკთან შედარებით. ამ სამუშაოების დასრულება 2008 წელს იგეგმება (გვერდები 4-5).

კონტრაქტორის კვალიფიკაციის ამაღლება ჩვენთვის კვლავ აქტუალური რჩება ადგილობრივი კომპანიების შესაძლებლობათა განვითარების საკითხი და გვსურს, ჩვენმა ადგილობრივმა კონტრაქტორებმა მიაღწიონ პროფესიონალიზმის იმ დონეს, რომელიც დააკმაყოფილებს ჩვენს მოთხოვნებს საწარმოო უსაფრთხოების, პერსონალის მართვისა და გარემოს დაცვის სფეროებში (გვერდი 10).

1

BP-ის თანამშრომლები პირველ საქაჩ სადგურზე გარდაბანში

საქმიანობა პასუხისმგებლობით

- 1.1 BP საქართველოში
- 1.2 ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოების დაცვა
- 1.3 ეკოლოგიურად უსაფრთხო საქმიანობა
- 1.4 დიალოგი და თანამშრომლობა
- 1.5 სამუშაო მარეგულაციები და კომენტარი

პასუხისმგებლობა ჩვენი საქმიანობის ამოსავალი პრინციპია. ამიტომაც მოგვითხოვება, რომ თანმიმდევრულად ვიხელმძღვანელოთ მაღალი სტანდარტებით ჩვენს ყოველდღიურ საქმიანობაში, მათ შორის, საწარმოო უსაფრთხოების, აღჭურვილობის ტექნიკური მთლიანობის დაცვის, ბუნებრივ გარემოზე ზრუნვის სფეროებში, ასევე ჩვენი საქმიანობის ზემოქმედების არეალში მოქცეული საზოგადოების ჯგუფების ინტერესების გათვალისწინებისას.

ანგარიშის ეს ნაწილი მიმოიხილავს ჩვენს კომერციულ საქმიანობას საქართველოში და აღწერს ჩვენს მისწრაფებას პასუხისმგებლობით მოქმედებისკენ.

1.1 BP საქართველოში

საქმიანობის უფლების შესანარჩუნებლად მუდმივად მივისწრაფით, რომ ჩვენი საქმიანობის ყველა სფეროში ვიმოქმედოთ პასუხისმგებლობით. ობიექტების რაციონალურ და უსაფრთხო ექსპლუატაციასთან ერთად ეს მიდგომა გულისხმობს ჩვენი საქმიანობით გამოწვეულ სხვადასხვა სახის ზემოქმედებათა გათვალისწინებას ისეთ სფეროებში, როგორცაა ბუნებრივი გარემო და კულტურული მემკვიდრეობა, ადგილობრივი ეკონომიკური პოტენციალი, ჩვენი საქმიანობის ზემოქმედების არეალში მოხვედრილი ადამიანებისა და მოსახლეობის ჯგუფების უსაფრთხოება და კეთილდღეობა.

ბაქო-თბილისი-ჯეიჰანის ნავთობსადენი ბაქო-თბილისი-ჯეიჰანის ნავთობსადენის ექსპლუატაციის პირველ სრულ წელს მისი ექსპლუატაციის ეფექტურობა გაიზარდა. ნავთობსადენის ეფექტურობის კოეფიციენტმა, ანუ საქართველოს ტერიტორიაზე ნავთობის უდანაკარგო და შეუფერხებელი გადაზიდვის მაჩვენებელმა, 2007 წლის ბოლო ოთხ თვეში 100%-ს მიაღწია.

წლის განმავლობაში ნავთობსადენში გამავალი ნავთობის წარმადობის სტაბილური ზრდა აღინიშნა და მსოფლიო ბაზრებზე მიწოდებული ნავთობის მოცულობამ დღეში მიახლოებით 600000 ბარელს მიაღწია. ნავთობის წარმადობა განაგრძობს ზრდას ნავთობსადენის ახლანდელ საპროექტო სიმძლავრემდე, ანუ დღეში ერთ მილიონ ბარელამდე. 2007 წელს ნავთობსადენის საბოლოო პუნქტში – თურქეთის ხმელთაშუა ზღვის სანაპიროზე მდებარე ჯეიჰანის საზღვაო ტერმინალში ბაქო-თბილისი-ჯეიჰანის ნავთობსადენით გადაზიდული ნავთობით 255 ტანკერი დაიტვირთა.

სამხრეთ კავკასიური გაზსადენი სამხრეთ კავკასიური გაზსადენი 2006 წელს შევიდა ექსპლუატაციაში, ხოლო საქართველოში მომხმარებელმა პირველი კომერციული გაზი 2007 წლის იანვარში მიიღო. კასპიის ზღვის აუზში მდებარე შაჰ-დენიზის საბადოდან გაზის მოპოვების საწყის ეტაპზე მომხმარებლის შეფერხების გამო საქართველოსთვის კომერციული გაზის მიწოდება მოსალოდნელზე გვიან დაიწყო,

მაგრამ მას შემდეგ საქართველო მოთხოვნისამებრ იღებს კონტრაქტით დადგენილ მოცულობებს. სამხრეთ კავკასიური გაზსადენით საქართველოსთვის გაზის მიწოდება ქვეყნისთვის უმნიშვნელოვანეს წინ გადადგმულ ნაბიჯად შეფასდა.

დასავლეთის მიმართულების საექსპორტო მილსადენი 2007 წელს დასავლეთის მიმართულების საექსპორტო მილსადენზე გაგრძელდა სარემონტო სამუშაოები, რასაც წინ უძღოდა 2005 და 2006 წლებში ჩატარებული გეგმიური ტექნოლოგიური და რისკების შეფასების სამუშაოები მილსადენის ტრასის ზოგიერთ მეწვერსაში უზანზე. მილსადენის უსაფრთხოების მიზნით მივიღეთ გადაწყვეტილება პროფილაქტიკური ღონისძიების სახით ბაქო-სუფსის ნავთობსადენის ექსპლუატაციის შიჩერების შესახებ. ზესტაფონის რაიონის ტერიტორიაზე გამოვლენილი მეწვერსაში უზნის გვერდის ასაქცევად შეიცვალა ნავთობსადენის 1,1 კმ სიგრძის მონაკვეთის მიმართულება. ნავთობსადენის ექსპლუატაციის განახლება 2008 წელს იგეგმება.

კოდიანას სპეციალური პროექტები წინსვლა აღინიშნა BTC/SCP მილსადენების კოდიანას მონაკვეთისთვის განკუთვნილი „სპეციალური პროექტებით“ გათვალისწინებული ობიექტების მშენებლობაში, რომლებიც საქართველოს ხელისუფლების მოთხოვნით შენდება.

დავასრულეთ უსაფრთხოების ბაზის მშენებლობის პირველი ეტაპი და საცხოვრებელი კომპლექსი გადავეცით მთავრობის სტრატეგიული მილსადენების დაცვის სამმართველოს (SPPD).

ხელისუფლების შესაბამისი ორგანოებისგან მივიღეთ აუცილებელი ნებართვები და მოვიპოვეთ უფლებები მიწის საჭირო ნაკვეთებზე. ნებართვების მიღებამ საშუალება მოგვცა, რომ სამშენებლო სამუშაოები დაგვეწყო მეორად შემაკავებელ ობიექტებზე (ჯგბირებით და საკეტებით აღჭურვილი შემაკავებელი აუზები, რომლებმაც ნავთობსადენის დაზიანების ნაკლებად სავარაუდო შემთხვევაში ნავთობის ეფექტური შეკავება უნდა უზრუნველყონ) და ნავთობის ავარიულ ჩამოსაცლელ რეზერვუარზე (8500 მ³ მოცულობის ფოლადის რეზერვუარი, რომელიც ბეტონის მიწისქვეშა მეორად გარსაცმშია ჩასმული და BTC ნავთობსადენის კოდინას მონაკვეთის ნებისმიერ წერტილში მომხდარი ავარიის შემთხვევაში ნავთობის ჩამოსაცლელად და შესანახად არის გამიზნული). დავასრულეთ უსაფრთხოების ბაზის მშენებლობის პირველი ეტაპი და საცხოვრებელი კომპლექსი გადავეცით მთავრობის სტრატეგიული მიზნადგების დაცვის სამმართველოს (SPPD).

მიუხედავად იმისა, რომ ამ პროექტების მიმდინარეობას სხვადასხვა დროს ხელს უშლიდა ზამთრის ნადრევა და დგომა და თოვლიანობის გახანგრძლივებული სეზონი, სირთულეები ნებართვების მოპოვების პროცესში და კონტრაქტორების არასაკმარისი რესურსებით გამოწვეული შეფერხებები, ჩვენ ამ სამუშაოების დასრულებას 2008 წელს ვგეგმავთ.

გარდა ამისა, შევაკეთეთ მილსადენების მშენებლობის პერიოდში გამოყენებული ადგილობრივი გზები და ხიდები, ვავიყვანეთ BTC/SCP მილსადენების სარქველების სადგურებამდე მისასვლელი ახალი მუდმივი სარგებლობის გზები. ვაგრძელდა მილსადენების სამშენებლო დერეფნის აღდგენა, რისთვისაც დაირგო დასვლოებით 175000 ნერვი და დაითესა ბალახი, ასევე დაიწყო ბიომრავალფეროვნების მონიტორინგის პროგრამით გათვალისწინებული ღონისძიებები.

Air BP 2007 წელს Air BP აგრძელებდა კლიენტების მომსახურებას თბილისის საერთაშორისო აეროპორტში. წლის განმავლობაში კომპანიის მუშაობაში არ აღრიცხულა არცერთი შრომის უნარის დაკარგვის მიზეზით გაცდენილი სამუშაო დღე ან საწარმოო ტრავმის შემთხვევა.

უშიშროება და რეაგირება საგანგებო სიტუაციებზე 2007 წელს ვაგრძელებდით მუშაობას საგანგებო სიტუაციებზე რეაგირების პოტენციალის ამაღლებაზე და ამ მიზნით ჩავატარეთ რამდენიმე თეორიული და პრაქტიკული საწვრთნელი მეცადინეობა, ხოლო ჩვენი უშიშროების გუნდი განაგრძობდა მუშაობას იმ გეგმების, პროცედურებისა და

სისტემების დახვეწაზე, რომლებსაც ჩვენი ობიექტების, თანამშრომლებისა და ინფორმაციის დასაცავად ვიყენებთ.

გარდა ამისა, საქართველოს ხელისუფლებამ განაგრძო მილსადენებიდან ნავთობის დატაცების ფაქტების აღსაკვეთად უფრო ქმედით ღონისძიებების გატარება და დახურა უკანონო გადამამუშავებელი საწარმოები, გააუქმა ლიცენზიები, გააძლიერა სისხლის სამართლის დანაშაულოვანი ბრძოლის ღონისძიებები და მსგავსი უკანონო ქმედებების მიმართ სრული შეურიგებლობის პოლიტიკა გაატარა.

2007 წელს საქართველოში ერთ ბარელზე მეტი მოცულობის ნავთობის დაღვრის ორი განსხვავებული ხასიათის ინციდენტი აღინიშნა. 2007 წლის აპრილში მომხდარი მცირე ინციდენტის შედეგად ოფისის ეზოს ტერიტორიაზე ორ ბარელზე ნაკლები მოცულობის დიზელის საწვავი გაიჟონა მეორად დამცავ გარსაცმში. გაიჟონის ფაქტის აღმოჩენის დღესვე დიზელის დაღვრილი მოცულობის შეკრებისა და აწმენდის ყველა ოპერაცია სრულად განხორციელდა. მეორე უფრო სერიოზული ინციდენტი უკავშირდება 2007 წლის დეკემბერში დასავლეთის მიმართულების საექსპორტო მილსადენზე აღმოჩენილ უკანონო მიერთებას, ანუ ნავთობსადენიდან ნავთობის გადაქაჩვის მცდელობას, რის შედეგადაც ნავთობსადენიდან დასვლოებით 472 ბარელი ნავთობი დაიღვარა. ჩვენი ინციდენტის მართვის ჯგუფის ოპერატიული რეაგირებით მოხერხდა დაღვრილი პროდუქტის ერთი მესამედის პირდაპირი აღება, ხოლო დანარჩენის გაუფრთხილებლობისთვის ჩატარდა მიწის გაწმენდის ფართომასშტაბიანი სამუშაოები.

უშიშროება და ადამიანის უფლებები უშიშროებისა და ადამიანის უფლებების დაცვის სფეროში ნაკისრი ვადებულებების შესრულების შესასვლელად მოვიწვიეთ აშშ-ის იურიდიული ფირმა Foley Hoag LLP, რომლის ანგარიში 2007 წლის მაისში გამოქვეყნდა. ანგარიში აღნიშნულია, რომ საქართველოში ჩვენი საქმიანობისას ადამიანის უფლებების დარღვევის ფაქტები არ მომხდარა, თუმცა იქვე დასახელებულია რამდენიმე სფერო, რომლებშიც ჩვენი მხრიდან მეტ ყურადღებას მოითხოვს, რასაც უკვე მოჰყვა ჩვენი საპასუხო ქმედებები. მაგალითად, 2007 წელს უშიშროების კერძო კონტრაქტორი კომპანიის თანამშრომლებს ჩვენი ინიციატივით ჩაუტარდათ სწავლება ადამიანის ძირითადი უფლებების სფეროში, „უშიშროებისა და ადამიანის უფლებების ნებაყოფლობითი პრინციპებით“ გათვალისწინებულ საკითხებში, კომუნიკაციის

უნარ-ჩვევებსა და ძალის გამოყენების წესებში.

ფინანსური და ეკონომიკური ეფექტი საქართველოში ჩვენი საქმიანობას მნიშვნელოვანი ფინანსური და ეკონომიკური ეფექტი ახლავს. 2007 წლის მონაცემებით, საქართველოში განხორციელებული უცხოური ინვესტიციების დაახლოებით 7% BP-ისა და მისი პარტნიორების ანგარიშზეა.

გადასახადებისა და ტრანზიტის საფასურის გადახდით მნიშვნელოვანი წვლილი შევკავქეს საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტში.

2007 წელს ბიუჯეტში არ შესულა ტარიფის თანხა დასავლეთის მიმართულების მილსადენიდან, რადგან მილსადენი გაჩერებული იყო პროფილაქტიკური სარემონტო სამუშაოების გამო, თუმცა 2007 წელს BTC-ის ყველა აქციონერის მიერ ბაქო-თბილისი-ჯეიჰანის ნავთობსადენით გადაზიდული ნავთობის მოცულობების მიხედვით გადახდილმა მოგების გადასახადმა 25,4 მილიონი დოლარი შეადგინა მამინ, როცა იგივე მაჩვენებელი 2006 წელს მხოლოდ 7,8 მილიონი დოლარი იყო.

2006 წელს BTC და SCP მილსადენების მშენებლობის დასრულების გამო 2007 წელს საქართველოში ჩვენი კაპიტალური დაბანდების მაჩვენებელმა იკლო. 2003-2004 წლებში BTC და SCP მილსადენების მშენებლობის დაწყებიდან 2006 წელს მათ დასრულებამდე ჩვენ მიერ განხორციელებულმა კაპიტალურმა დაბანდებამ ჯამში 978 მილიონი დოლარი შეადგინა BTC-ზე და 615 მილიონი დოლარი – SCP-ზე. 2007 წელს BTC/SCP-ზე და WREP-ზე გაწეული საოპერაციო ხარჯები 111,6 მილიონი დოლარი იყო, ხოლო 2006 წელს იმავე მაჩვენებელმა მხოლოდ 72,1 მილიონი დოლარი შეადგინა.

თანამშრომლობა ადგილობრივ კონტრაქტორებთან მშენებლობიდან ექსპლუატაციის ეტაპზე გადასვლასთან ერთად სულ უფრო მეტ ადგილობრივ კომპანიასთან ვთანამშრომლობთ. მაგალითად, ნავთობის ჩამოსაცლელ ობიექტზე ძირითად კონტრაქტორთან - თურქულ კომპანიასთან ერთად სამუშაოების დიდი ნაწილი ქართულმა სამშენებლო-საინჟინრო კომპანიამ შეასრულა. კიდევ ოთხი ქართული კომპანია იყო დასაქმებული გზების, ხიდების, უსაფრთხოების ბაზისა და სხვა დამხმარე ობიექტების მშენებლობაზე. ჩვენ მიერ 2007 წელს ადგილობრივი კომპანიებისთვის გადახდილმა თანხამ 79,4 მილიონი დოლარი შეადგინა, ხოლო 2006 წელს ეს თანხა 86,8 მილიონი დოლარი იყო.

1.2 ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოების დაცვა

როგორც კომპანიის მთავარი აღმასრულებელი დირექტორი – ტონი ჰევიორდი აღნიშნავს, „უსაფრთხო და საიმედო მუშაობა დღესდღეობით BP-ის ნომერ პირველი პრიორიტეტია და ასეთად დარჩება, ვიდრე მე BP-ის მთავარი აღმასრულებელი დირექტორი ვარ“. ჩვენთან მომუშავე და ჩვენი საქმიანობის გავლენის სფეროში მოქცეული ადამიანების ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოების უზრუნველყოფა საწარმოო პროცესების უსაფრთხოებაზე გამუდმებულ ზრუნვას მოითხოვს. აქტიურად ვაგრძელებთ მუშაობას უსაფრთხოების კულტურის ამპლუბაზე, განსაკუთრებით ჩვენი კონტრაქტორების თანამშრომელთა შორის.

უსაფრთხოების მაჩვენებლები 2007 წელს საქართველოს ტერიტორიაზე ჩვენი საქმიანობა შრომის უნარის დაკარგვის გამო გაცდენილი სამუშაო დღის (DAFWC) გარეშე წარიმართა.

ჩვენი აზრით, ეს მიღწევა რამდენიმე ფაქტორის ერთობლიობამ განაპირობა, რომელთა შორისაა ხელმძღვანელობის დადებითი როლი უსაფრთხოების სფეროში, მიზანმიმართული ძალისხმევა მთავარი რისკების დასარეგულირებლად, ტრენინგების ფრცვლი პროგრამა და ადგილობრივ პირობებში მუშაობის მჭერი გამოცდილება. გარდა ამისა, შეიცვალა შესასრულებელი სამუშაოების მასშტაბი და ადგილმდებარეობა – ჩვენმა საქმიანობამ მრავალრიცხოვანი სამშენებლო

მოედნებიდან შედარებით მცირერიცხოვან და კომპაქტურ სამშენებლო ობიექტებზე გადაინაცვლა. შედეგად, შემცირდა ზოგიერთი მაღალი რისკის შემცველი საქმიანობის, მაგალითად, რთული რელიეფის პირობებში ავტოტრანსპორტით გადაადგილების სისშირე. თუმცა, უსაფრთხოების რისკი ნებისმიერ სამუშაოს ახლავს და ამიტომ ჩვენ არ ვასუსტებთ ყურადღებას უსაფრთხოების დაცვის ღონისძიებების მიმართ.

ხელმძღვანელობის როლი უსაფრთხოების უზრუნველსაყოფად ჩვენი ხელმძღვანელობა და მაკონტროლებელი კადრები ლიდერების როლში გვევლინებოდნენ, რათა საზოგადოება

უსაფრთხოების დაცვის მნიშვნელობისთვის. ხელმძღვანელები სისტემატურად ჩადიოდნენ ობიექტებზე, სადაც ინსტრუქტაჟს უტარებდნენ ოპერატორებსა და კონტრაქტორების პერსონალს. უსაფრთხოების ხელმძღვანელი პირების რეგულარულმა თათბირებმა BP-ის მენეჯერებისა და კონტრაქტორების წარმომადგენელთა მონაწილეობით წარმოების სხვადასხვა რეოლეს შორის გამოცდილების გაზიარების შესაძლებლობა მოგვცა და ხელი შეუწყო უსაფრთხოების სფეროში საქმიანობის უკეთ მართვას. ყველა ეს ღონისძიება მიზნად ისახავდა უსაფრთხო საქმიანობის განსაკუთრებული მნიშვნელობის წარმოჩენას.

ვზრუნავთ როგორც ჩვენი პერსონალის ჯანმრთელობის დაცვაზე მათი ყოველდღიური საქმიანობისას, ასევე ჩვენს სათანადო მზადყოფნაზე ჯანმრთელობასთან დაკავშირებულ რისკებსა და სავანგებო სიტუაციებზე რეაგირებისათვის.

ტრანსპორტის უსაფრთხოების სფეროში გატარებული აქტიური ღონისძიებების შედეგად ავტოსატრანსპორტო შემთხვევების რაოდენობამ 2006 წელს აღრიცხული 33-დან 5-მდე იკლო.

ავტოტრანსპორტის მართვის უსაფრთხოება

2007 წელს კვლავ მნიშვნელოვანი იყო ავტოტრანსპორტის უსაფრთხოებასთან დაკავშირებული საკითხები და თანმიმდევრულად სრულდებოდა BP-ის ავტოტრანსპორტის უსაფრთხო მართვის სტანდარტი, რომელიც აწესებს მინიმალურ მოთხოვნებს კომპანიის სატრანსპორტო საშუალებების გამართულობის მხრივ. კონტრაქტის პირობებში ასახვით ამ სტანდარტის მოთხოვნები ისევე გაეაგრძელებოდა კონტრაქტორებზე, როგორც ჩვენს ოპერაციებზე. მიუხედავად იმისა, რომ 2007 წელს გავლილი კლომენტების რაოდენობა წინა წელთან შედარებით თითქმის სამჯერ შემცირდა, ამ მაჩვენებელმა მაინც 10 მილიონ კლომენტს მიაღწია, ხოლო ავტოსატრანსპორტო შემთხვევების რაოდენობამ 2006 წელს აღრიცხული 33-დან ხუთამდე იკლო. მიგვაჩნია, რომ ავტოსატრანსპორტო შემთხვევების სისშირის მკვეთრი კლება ტრანსპორტის უსაფრთხოების სფეროში გატარებული აქტიური ღონისძიებების, მათ შორის – ზამთრის პირობებში მართვის უნარ-ჩვევების კურსების, სისტემატური სიჩქარის კონტროლისა და ალკოჰოლის მოხმარებაზე შემოწმებების დამსახურებაა.

ტრენინგები 2007 წელს პროექტებისა და ექსპლუატაციის პერსონალისთვის ჩატარებული უსაფრთხოების ტრენინგების პროგრამა შედგებოდა შემდეგი ტექნიკური კურსებისგან: სახიფათო ქიმიურ ნივთიერებებთან ურთიერთობა, მუშაობის უსაფრთხო სისტემები და ინციდენტების დარეგულირება, აგრეთვე აშშ-ის ხანძრისაგან დაცვის ეროვნული ასოციაციის სტანდარტის შესაბამისი წვრთნა ხანძარსაწინააღმდეგო ღონისძიებებში. ყურადღება გაემახვილებოდა აგრეთვე უსაფრთხო ქცევის საკითხებზე, კერძოდ, დაწვრთვით უსაფრთხოების ტრენინგების ახალი პროგრამა სახელწოდებით „დაკვირვება უსაფრთხო ქცევაზე და გასაუბრება“ (SOC), რომელიც დღემდე უფრო აქცენტირებულ თანამშრომელთა ინდივიდუალურ უსაფრთხოებასთან ერთად ყურადღებას ამახვილებს საწარმოო პროცესების უსაფრთხოებაზე.

2007 წელს საქართველოში ამოქმედდა ტრენინგებისა და შეფასებების ახალი სისტემა – კომპეტენტურობის მართვის შეფასების სისტემა (CMAS). CMAS წარმოადგენს ოპერატორების კომპეტენტურობის შესამოწმებელ სისტემურ მიდგომას, რომელიც სტანდარტებსა და კვალიფიციურ შემფასებლებს ეყრდნობა. სისტემის მიზანია

2007 წელს პროექტებისა და ექსპლუატაციის პერსონალისთვის ჩატარებული უსაფრთხოების ტრენინგების პროგრამა შედგებოდა შემდეგი ტექნიკური კურსებისგან: სახიფათო ქიმიურ ნივთიერებებთან ურთიერთობა, მუშაობის უსაფრთხო სისტემები და ინციდენტების დარეგულირება, აგრეთვე აშშ-ის ხანძრისაგან დაცვის ეროვნული ასოციაციის სტანდარტის შესაბამისი წვრთნა ხანძარსაწინააღმდეგო ღონისძიებებში.

შეამოწმოს, თუ რამდენად შეუძლია ჩვენს მოქმედ ობიექტებზე დასაქმებულ თითოეულ ადამიანს საკუთარი ფუნქციების შესრულება მინიმალური კონტროლით. შევასრულეთ ტექნიკური კომპეტენტურობის შეფასების შიდა გეგმა და ვაგრძელებთ მუშაობას ექსპლუატაციის სფეროს ხელმძღვანელი პირების კვალიფიკაციის ამაღლების გეგმებზე.

პერსონალის ჯანმრთელობის დაცვა

ვზრუნავთ როგორც ჩვენი პერსონალის ჯანმრთელობის დაცვაზე მათი ყოველდღიური საქმიანობისას, ასევე ჩვენს სათანადო მზადყოფნაზე ჯანმრთელობასთან დაკავშირებულ რისკებსა და საგანგებო სიტუაციებზე რეაგირებისათვის.

2007 წელს შევავასეთ ჯანმრთელობის რისკ-ფაქტორები, რაც მიზნად ისახავდა მიმდინარე რისკების გამოვლენას და პერსონალის დაცვის ღონისძიებათა პროგრამისა და სახელმძღვანელო პრონციპების შემუშავებას. ჩატარდა ტრენინგები საკვების უვნებლობის, ორგანიზმის გადაციებისა და გაყინვის, გადაუდებელი რეანიმაციისა და პირველადი დახმარების საკითხებში, აგრეთვე წინასწარი სამდიცინო შემოწმებები ჩაუტარდათ სამუშაოზე მიღების კანდიდატებს. გარდა ამისა, შევიმუშავეთ რეაგირების ღონისძიებები ჯანმრთელობის მხელად პროგნოზირებად რისკებზე. ამისათვის გამოვეცით BP საქართველოს საგანგებო სამდიცინო შემთხვევებზე რეაგირების ზოგადი გეგმა და

ჩავატარეთ საგანგებო სამედიცინო შემთხვევებზე რეაგირების საწვრთნელი ღონისძიებები.

რეაგირება საგანგებო სიტუაციებზე

რისკების მართვის სტრატეგიის ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი კომპონენტია საგანგებო სიტუაციებზე რეაგირების უნარი – იქნება ეს ჯანმრთელობის, უსაფრთხოების, უშიშროებისა თუ გარემოს დაცვის სფეროებში, ხოლო ამ უნარის შენარჩუნებისთვის უმთავრესია ვარჯიში და მომზადება. 2007 წელს ჩატარდა საგანგებო სიტუაციებში გასატარებელ ღონისძიებათა თეორიული და პრაქტიკული მეცადინეობები. გადაისინჯა ჩვენი საგანგებო სიტუაციებზე რეაგირების აღჭურვილობის განახლების სტრატეგია. მოვამზადეთ საგანგებო სიტუაციებზე რეაგირების ორი გეგმა – BTC ნავთობსადენის საქართველოში მდებარე ორი ნავთობსაქაჩი სადგურისა და ახალციხის ბანაკისთვის. განვაახლეთ ქვეყნის დახმარების გეგმა, რომელიც განსაზღვრავს BP საქართველოს ხელმძღვანელი გუნდის როლს საგანგებო სიტუაციებში და ურთიერთობას ჩვენს თბილისში ბაზირებულ ინციდენტის მართვის ჯგუფსა და მათ აზერბაიჯანულ კოლეგებს შორის.

2007 წელს რვაჯერ მოხდა ინციდენტის მართვის ჯგუფის მობილიზაცია. თითოეული ინციდენტის ამოწმების შემდეგ გამართულ დასკვნით შეხვედრაზე მოხდა მიღებული პრაქტიკული გამოცდილების გაზიარება.

1.3 ეკოლოგიურად უსაფრთხო საქმიანობა

2007 წელს BTC-ის კრედიტორი ორგანიზაციების სახელით მოქმედმა დამოუკიდებელმა გარემოსდაცვითმა კონსულტანტმა გასცა სამუშაოთა დასრულების სერტიფიკატი, რომელიც ადასტურებს, რომ პროექტის გარემოსდაცვითი და სოციალური სამოქმედო გეგმებით ნაკისრი ვალდებულებები და გარემოსდაცვითი კანონმდებლობის მოთხოვნები შესრულებულია ყველა არსებით ნაწილში. ვაცნობიერებთ, რომ ჩვენი ვალდებულებები მიღწეულით არ შემოიფარგლება და ვაგრძელებთ მუშაობას გარემოზე ჩვენი საქმიანობით გამოწვეულ ზემოქმედებათა ეფექტური მართვისთვის.

ემისიების კონტროლი კვლავ ვცდილობთ ჩვენი ყოველდღიური საქმიანობის პროცესში წარმოქმნილი ემისიების მოცულობათა შემცირებას. 2007 წელს წინა წელთან შედარებით ატმოსფერული გაფრქვევების ზოგიერთი ელემენტის, მათ შორის CO₂-ის მოცულობა გაიზარდა, ხოლო სხვა სახის ემისიები, მაგალითად, მეთანისა და გოგირდის ორჟანგის (SO₂) ემისიები შემცირდა. დეტალური მონაცემები და კომენტარი მათზე ამ ანგარიშის 1.5 თავში არის მოცემული.

ISO 14001 სერტიფიკატის მიღების პროცესი 2007 წელს გადაიდა ნაბიჯები საერთაშორისო ეკოლოგიური მართვის სისტემის სტანდარტის – ISO 14001-ის სერტიფიკატის მოსაპოვებლად BTC/SCP მილსადენებისა და მათთან დაკავშირებული ობიექტებისათვის. ამჟამად ინტენსიურად ვმუშაობთ წინასასერტიფიკატო აუდიტით გათვალისწინებული რეკომენდაციების შესასრულებლად და სერტიფიკატის მოპოვებას 2008 წელს ვაპირებთ.

ნარჩენების მართვა 2007 წელს მნიშვნელოვანი წინსვლა აღინიშნა ჩვენი შიდა ვალდებულების შესრულების მხრივ, რომელიც უკავშირდება BTC მილსადენსა და მის დამხმარე ობიექტებზე ნარჩენების მართვის პრაქტიკის მიახლოებას ევროკავშირის სტანდარტებთან. ქ. რუსთავთან ახლოს შევისყიდეთ ტერიტორია, რომელზეც ვგეგმავთ სანგრძლივ ექსპლუატაციაზე გათვლილი ნაგავსაყურის მშენებლობას, რომელზეც ჩვენი ოპერაციების შედეგად

წარმოქმნილ არასახიფათო ნარჩენს განვათავსებთ. ღია ტენდრით გამოვლენილ უცხოურ საინჟინრო-საკონსულტაციო კომპანიასთან გაფორმეთ კონტრაქტი მომავალი ობიექტის მშენებლობისა და ექსპლუატაციის გეგმების მოსამზადებლად. უკვე დაწყებულია ნებართვების მოპოვების, გარემოზე ზემოქმედების შეფასებისა და პროექტირების სამუშაოები. ჩვენი გეგმით, ობიექტის მშენებლობა და ექსპლუატაციაში გაშვება 2008 წელს უნდა დასრულდეს. გარდა ამისა, ავიღეთ ვალდებულება, რომ დავექმნებით ადგილობრივ ხელისუფლებას BP-ის ნაგავსაყურის მომიჯნავედ მუნიციპალური ნაგავსაყურის მოწყობაში, რომელიც ადგილობრივ მოსახლეობას მოემსახურება.

სახიფათო ნარჩენების ექსპორტირებისათვის შევარჩიეთ საერთაშორისო კონტრაქტორი, ვინაიდან საქართველოში არ არსებობს ევროკავშირის სტანდარტებით აგებული ნაგავსაყური. 2008 წლის დასაწყისში განხორციელდა ნარჩენების პირველი პარტიის ექსპორტი, რომელიც გერმანიასა და ნიდერლანდების სამეფოში მდებარე ობიექტებზე განთავსდა.

მიწის საფარის აღდგენა და ბიომრავალფეროვნების დაცვა წლის განმავლობაში ვატარებდით მიწის საფარის აღდგენის სამუშაოებს BTC/SCP მილსადენების სამშენებლო ღერევაში და დამხმარე ობიექტებზე რაც მოიცავდა ნიადაგის ნაყოფიერი ფენისა და მცენარეული საფარის აღდგენას უარყოფითი გავლენის შესამცირებლად, ასევე მცენარეული საფარის ზრდის პროცესისა და სახეობათა

მრავალფეროვნების მონიტორინგს. ყოველგვარი ოფიციალური ვალდებულების გარეშე წამოვიწყეთ მონიტორინგის პროგრამა, რომელიც გულისხმობს ფოტოგრაფიულ დაკვირვებას სპეციალურად შერჩეულ ფართობებზე ბუნებრივი ლანდშაფტის აღდგენის პროცესის მიმდინარეობაზე მაღალი გარჩევის სატელიტური გამოსახულების გამოყენებით. ბუნებრივი ჰაბიტატების აღდგენის პროექტები განხორციელდა აგრეთვე ბაქო-სუფსის ნავთობსადენით გადაკვეთილ ტერიტორიებზე.

2007 წელს ჩვენი და პარტნიორების მხარდაჭერით ჩატარდა რიგი შექვეყნებული ყოველწლიური ბიომრავალფეროვნების კონკურსი. კონკურსში მონაწილეობისთვის წარმოდგენილი იყო 38 პროექტი, რომელთა შეფასების საფუძველზე პრიზები გაიცა საუკეთესო პროექტისა და ეკოლოგიის სფეროს ჟურნალისტურ გაშუქებაში შეტანილი წვლილისათვის. ვაგრძელებთ მილსადენების მშენებლობის პერიოდში დაწყებული ბიომრავალფეროვნების პროექტების მხარდაჭერას.

მიწის გაწმენდა შესაბამისი ხელშეკრულების საფუძველზე მიწაზე შესვლის კანონიერი უფლებების ხელახლა მოპოვებამ საშუალება მოგვცა, დაგვესრულებინა ნავთობის დაღვრის შედეგების ლიკვიდაციის სამუშაოები ნიადაგსა და ზედაპირულ და გრუნტის წყლებზე იმ ტერიტორიაზე, სადაც 2002 წელს ბაქო-სუფსის ნავთობსადენზე უკანონოდ მიერთებული მილიდან დაიღვარა ნავთობი.

1.4 დიალოგი და თანამშრომლობა

საქართველოში ჩვენი საქმიანობისას ხშირი ურთიერთობა გვიწევს მთავრობასთან, ადგილობრივ მოსახლეობასთან, არასამთავრობო ორგანიზაციებთან, მედიასთან, კონტრაქტორებსა და ბიზნეს-პარტნიორებთან. ვცდილობთ, რომ ეს ურთიერთობა და დიალოგი ორმხრივად სასარგებლო იყოს. ამავე დროს, ბუნებრივია, ვცდილობთ, ჩამოვაყალიბოთ ღია და კეთილგანწყობილი ურთიერთობა საკუთარ თანამშრომლებთან და შევექმნათ ურთიერთნდობასა და პატივისცემაზე აგებული სამუშაო ატმოსფერო.

ურთიერთობა მთავრობასთან ჩვენი შეუფერხებელი მუშაობისა და ზოგიერთი მნიშვნელოვანი მიმდინარე საკითხის მოსაგვარებლად, მათ შორის, ნებართვების მოსაპოვებლად, გვესაჭიროება მუდმივი კონტაქტი ხელისუფლების ორგანოებთან. კვლავ ვაწყდებით სამართლებრივ და ადმინისტრაციულ დაბრკოლებებს სახელმწიფო მიწაზე ჩვენი უფლებების რეგისტრაციის საკითხში. სახელმწიფო მიწის ნაკვეთებს შეიძლება შეეხოს პრივატიზაციის პროცესი, რაც რამდენიმე შემთხვევაში უკვე მოხდა, მათ შორის იმ მიწის ფართობებთან მიმართებით, რომლებიც უკვე შესყიდული გექონდა. შეფერხებები აღინიშნა ნებართვების გაცემის პროცესშიც, რაც შესაბამისი სახელმწიფო ინსტიტუტების შესაძლებლობების განვითარებისა და მოქმედი ადმინისტრაციული პროცედურების დახვეწის საჭიროებას წარმოაჩენს.

სირთულეების მიუხედავად, აღსანიშნავია მთავრობასთან კონსტრუქციული და ორმხრივად სასარგებლო თანამშრომლობის პრაქტიკაც. ამის მაგალითია 2004 წელს საქართველოს მთავრობასთან გაფორმებული „უშიშროების ოქმით“ გათვალისწინებული უშიშროების სფეროში წვრთნების მიმდინარე პროგრამა სტრატეგიული მილსადენების დაცვის მთავარი სამმართველოს თანამშრომლებისათვის და მორიგი დაფინანსების გამოყოფა მათი აღჭურვისათვის არალეტალური იარაღით, რაც ამავე ხელშეკრულებით არის გათვალისწინებული.

შესაძლებლობათა განვითარება
„მილსადენის მონიტორინგისა და დიალოგის ინიციატივამ“ (PMDI), რომლის ფარგლებში სამოქალაქო სექტორის წარმომადგენელმა 36 ორგანიზაციამ მიიღო მონაწილეობა ჩვენი საქმიანობის სხვადასხვა სფეროს აუდიტში 2006 წელს, შექმნა ნიადაგი არასამთავრობო ორგანიზაციების შემდგომი ინფორმირებისათვის ჩვენი საქმიანობის შესახებ. 2007 წელს მრგვალი მაგიდის ირგვლივ დისკუსიაზე მოვიწვიეთ PMDI-ს მონაწილეები და გავაცანით სიახლეები ჩვენს საქმიანობაში და ინფორმაცია იმის შესახებ, თუ როგორ აისახა მათი რეკომენდაციები ჩვენს მუშაობაში.

შეიძლებისდაგვარად გამოვხატავთ მხარდაჭერას სხვა ორგანიზაციების ინიციატივების მიმართ, რომლებიც საქართველოს სამოქალაქო საზოგადოებაში გამჭვირვალობის კულტურის დამკვიდრებას უწყობენ ხელს. მაგალითად, საქართველოს

ახალგაზრდა იურისტთა ასოციაციამ 2007 წელს გამოაქვეყნა ანგარიშები ამ ორგანიზაციის მიერ ჩატარებული მონიტორინგის შედეგებზე ბაქო-თბილისი-ჯეიჰანის მილსადენის პროექტის ფარგლებში საქართველოს მთავრობისთვის გაცემული გრანტების ათვისების, ასევე პროექტის მიერ მიწაზე უფლებების მოპოვებისა და კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის სფეროებში. ჩვენ მონაწილეობა მივიღეთ ამ ანგარიშების ირგვლივ გამართულ დისკუსიებში.

გავაგრძელებთ „ბრიტანეთის საბჭოს“ მიერ ჩატარებული ინგლისური ენის კურსების დაფინანსება 27 უურნალისტიისთვის.

2007 წლის თებერვალში BP-ის 400 ათასი დოლარის ოდენობის დაფინანსებითა და ბიზნესისა და პარლამენტის საერთაშორისო ასოციაციის თანადგომით საქართველოს პარლამენტში ბიზნესისა და ეკონომიკის ახალი კვლევითი ცენტრი გაიხსნა.

BP საქართველოს თანამშრომლები

	2004	2005	2006	2007
საქართველოს მოქალაქეები	389	398	492	499
BP-ის თანამშრომლები	228	271	274	280
კონტრაქტორები	161	127	218	219
უცხოეთის მოქალაქეები	142	138	162	92
BP-ის თანამშრომლები	37	38	26	26
კონტრაქტორები	105	100	136	66
სულ თანამშრომელთა რაოდენობა	531	536	654	591

კონტრაქტორების კვალიფიკაციის ამაღლება ჩვენ ვზრუნავთ ადგილობრივი კონტრაქტორების პოტენციალისა და კვალიფიკაციის ამაღლებაზე და ვეხმარებით ჩვენ მიერ წაყენებული მაღალი სტანდარტების მოთხოვნების შესრულებაში. კონტრაქტორების კვალიფიკაციის ამაღლება იმ გეგმის ნაწილია, რომელიც ჩვენს ადგილობრივ ენერჯოკომპანიად გადაქცევას ისახავს მიზნად.

კონტრაქტორების მიმართ წაყენებული უმაღლესი მოთხოვნა უსაფრთხოების ეფექტური წესების დაცვაა. ჩვენი კომპანიის უსაფრთხოების სფეროს ხელმძღვანელთა მონაწილეობით თვეში ორჯერ გამართულ შეხვედრებზე, რომლებსაც მონაცვლეობით თავმჯდომარეობენ კონტრაქტორი

კომპანიების წარმომადგენლები, განსაკუთრებული ყურადღება ეთმობა მუშაობის დროს მომხდარი ინციდენტებისა და პოტენციურად სასიფათო სიტუაციების შედეგად გამოტანილი დასკვნების, აგრეთვე დადებითი გამოცდილების გაზიარებას, რაც სწორი პრაქტიკისა და მიდგომის დანერგვის საწინდარი უნდა გახდეს.

კონტრაქტორის კვალიფიკაციას ვამაღლებთ სხვა სფეროებშიც, მაგალითად, კადრების მართვის სფეროში. ჩვენი ორგანიზებით კონტრაქტორების წარმომადგენლებს ჩაუტარდათ ტრენინგები თემებზე: საქართველოს შრომის კანონმდებლობა, სამუშაოზე აყვანის გამჭვირვალე პროცესი, თანამშრომელთა პრეტენზიების მოგვარება, დისციპლინური პასუხისმგებლობის ზომები. შევამოწმეთ, რამდენად სრულდება კონტრაქტორების მიერ დასაქმებისა და ტრენინგების მართვის გეგმით გათვალისწინებული ვალდებულებები, რომლებიც დასაქმების პირობებსა და დასაქმებულთა უფლებების დაცვას შეეხება. წარმატებით გავართვით თავი ცვლილებას, რომელიც მეტი ადგილობრივი კონტრაქტორის გამოყენებას გულისხმობდა კოდიანას სპეციალურ პროექტებზე და მივმართეთ ცვლილების მართვის პროცედურას, რომელიც საჭირო იყო კონტრაქტორების მუშაობის ხარისხის ასამაღლებლად შესაბამისი გარემოსდაცვითი და საწარმოო სტანდარტებით მოთხოვნილ დონემდე.

ურთიერთობა მოსახლეობასთან გრძელდება ჩვენი ურთიერთობა ადგილობრივ მოსახლეობასთან BTC/SCP მილსადენებისა და ბაქო-სუფსის ნავთობსადენის მარშრუტების სიახლოვეს

მდებარე სოფლებში, რომლებიც ჩვენი საქმიანობით გამოწვეულ გარკვეულ ზემოქმედებას განიცდიან.

ჩვენი საზოგადოებასთან ურთიერთობის ოფიცრები მუდმივ კავშირს ინარჩუნებენ სოფლის თემებთან, ისმენენ ადგილობრივი მოსახლეობის მოსაზრებებსა და პრობლემებს, აცნობენ მათ კომპანია BP-ს და მის საქმიანობას. 2007 წელს გადაწყდა და დაიხურა მოსახლეობისგან მიღებული საჩივრების უმრავლესობა, რომელთა დიდი ნაწილი მილსადენების მშენებლობის პერიოდში წარმოშობილ პრობლემებს ეხებოდა.

ამ წელს გაგრძელდა მილსადენების მშენებლობის დროს გამოყენებული მიწის ნაკვეთების სარგებლობის უფლებით დაბრუნება თავდაპირველი მფლობელებისთვის.

თანამშრომელთა ჩართულობა

პროექტების მშენებლობის ეტაპიდან ექსპლუატაციის ეტაპზე გარდამავალ პერიოდში გავზარდეთ საქართველოს მოქალაქეების რაოდენობა ჩვენს თანამშრომელთა შორის და ხელი შევუწყეთ ადგილობრივი კადრების პროფესიულ ზრდასა და მომზადებას ხელმძღვანელი თანამდებობების დასაკავებლად. მაგალითად, ობიექტების მმართველებისა და ზედამხედველების თანამდებობებზე, რომლებიც აქამდე უცხოელებს ეკავათ, ასლა უკვე საქართველოს მოქალაქეები მუშაობენ.

2007 წელს პერსონალის საერთო რაოდენობა შემცირდა, რაც მილსადენების მშენებლობის დასრულებას უკავშირდება. თუმცა პერსონალის შემადგენლობაში საქართველოს მოქალაქეების პროპორციული თანაფარდობა საგრძნობლად გაიზარდა და 84%-ს მიაღწია.

ჩვენ მივისწრაფით, რომ შევინარჩუნოთ ღია სამუშაო ვარემო, სადაც ყველას პატივისცემით და ღირსებით ეპყრობიან. თანამშრომლების ინფორმირება სიახლეების შესახებ ხდება საინფორმაციო ბიულეტენებითა და შეტყობინებებით. თანამშრომელთა მეტი ჩართულობისთვის ვიყენებთ ფოკუს-ჯგუფებს, ვაწყობთ შეხვედრებს და სხვა ღონისძიებებს თანამშრომელთა მონაწილეობით, სადაც ვიხილავთ აქტუალურ საკითხებს, ბიზნესის მიმართულეებსა და პრიორიტეტებს.

ჩვენი მისწრაფება გახსნილობისადმი BP-ის ქცევის კოდექსს ეფუძნება. კოდექსი არის გამოსატულეა BP-ის ერთგულებისა კეთილსინდისიერი საქმიანობისადმი. მასში ჩამოყალიბებულია ყველა თანამშრომლისთვის საავალდებულო ქცევის ნორმები შემდეგ სფეროებში: ჯანმრთელობა, უსაფრთხოება,

უშიშროება და გარემოს დაცვა; თანამშრომლები; საქმიანი პარტნიორები; მთავრობები და საზოგადოების ჯგუფები; კომპანიის აქტივები და ფინანსური წესრიგი.

2007 წელს კვლავ ჩავატარეთ ყოველწლიური შიდა სერტიფიცირება. ამ პროცესის ფარგლებში კომპანიის ყველა ქვედანაყოფს მოეთხოვება, რომ შეავსოს ეთიკის სერტიფიკატი და მიუთითოს, თუ რამდენად შეესაბამებოდა მათი საქმიანობა სამართლებრივ ნორმებსა და ქცევის კოდექსის მოთხოვნებს. კვლავ მიმდინარეობდა თანამშრომლებისა და კონტრაქტორების ინფორმირება ჩვენ მიერ გახსნილი დამოუკიდებელი და კონფიდენციალური ცხელი ხაზის – OpenTalk-ის შესახებ, რომელსაც შეუძლიათ, დაუკავშირდნენ კანონების, შიდაკორპორაციული წესების,

საქმიანი ეთიკის ნორმებისა და ქცევის კოდექსის შესრულების თემაზე წარმოშობილი კითხვებითა და საჭირობოროტო საკითხებით.

2006 წელს ჩატარდა თანამშრომელთა მოთხოვნების შესწავლა (PAS), ანუ თანამშრომელთა აზრის გამოკითხვა, რომელიც ორ წელიწადში ერთხელ ტარდება. გამოკითხვის შედეგების გათვალისწინებით, კერძოდ, თანამშრომლების მიერ ანაზღაურებისა და სამოტივაციო სქემების შესახებ გამოთქმული შენიშვნების გაანალიზების შედეგად, 2007 წელს ადგილობრივი თანამშრომლებისთვის ავამოქმედეთ დანაზოგის დაგროვების გრძელვადიანი სქემა და გააუმჯობესეთ თანამშრომელთა ჯანრთელობის დაზღვევის პაკეტის პირობები.

ბიზნესისა და ეკონომიკის ცენტრი საქართველოს პარლამენტში

ქართულ ბიზნესს, პარლამენტსა და მთავრობას შორის გამჭვირვალე დიალოგის მხარდასაჭერად BP-მ 2006 წელს დააფინანსა პროექტი, რომლის ფარგლებში საქართველოს პარლამენტში ბიზნესისა და ეკონომიკის ცენტრი გაიხსნა. ცენტრი ობიექტურ ანალიტიკურ ინფორმაციას აწვდის პარლამენტის წევრებსა და თანამშრომლებს, ამზადებს კვლევებსა და წინასაკანონმდებლო მიმოხილვებს, პასუხობს წერილობით შეკითხვებს და აწყობს საჯარო განხილვებს. ევროპარლამენტის პრეზიდენტის პატრონაჟის ქვეშ მოქმედი

ეს ცენტრი ხელმძღვანელობს პრინციპების კოდექსით, რომელიც მის ობიექტურობას შეუწყობს ხელს. ცენტრი პარლამენტის შენობის განახლებულ ნაწილში განთავსდა. ცენტრის მონაცემებით, პარლამენტართა 20% სისტემატურად სარგებლობს მისი მომსახურებით. BP-მ გამოსატა მზადყოფნა, რომ ფინანსური მხარდაჭერა აღმოუჩინოს ცენტრს მომდევნო სამი წლის განმავლობაში.

1.5 საქმიანობის მარკენებლები და კომენტარი

	2004	2005	2006	2007
უსაფრთხოება¹				
BP-ის თანამშრომლის დაღუპვის შემთხვევა	0	0	0	0
BP-ის კონტრაქტორის დაღუპვის შემთხვევა	1	1	0	0
გაცდენილი სამუშაო დღეები (DAFWC) ² – მუშახელი ³	12	4	3	0
გაცდენილი სამუშაო დღეების სისხირე (DAFWCf) ⁴ – მუშახელი	0.12	0.06	0.07	0
აღრიცხვადი ტრავმები ⁵ – მუშახელი	105	30	5	1
აღრიცხვადი ტრავმების სისხირე (RIF) ⁶ – მუშახელი	1.06	0.41	0.12	0.04
ავტოსატრანსპორტო შემთხვევების საერთო რაოდენობა	69	35	33	5
ავტოსატრანსპორტო შემთხვევების საერთო სისხირე ⁷	3.76	1.30	2.06	0.49
ნამუშევარი დრო – მუშახელი	19,776,554	14,527,840	8,158,739	4,459,899
გავლილი კილომეტრები	18,335,771	26,844,882*	15,999,715	10,101,030

შენიშვნები:

2007 წელს არ ყოფილა პერსონალის დაღუპვის ან შრომის უნარის დაკარგვის გამო სამუშაო დღის გაცდენის არც ერთი შემთხვევა, რითაც გაუმჯობესდა აღრიცხვადი ტრავმების სისხირის მარკენებელი. ავტოსატრანსპორტო შემთხვევების რაოდენობის საგრძნობი შემცირება ავტოსატრანსპორტო შემთხვევების საერთო სისხირის გაუმჯობესებულ მარკენებელზე გამოიხატა. ნაკლები იყო გავლილი კილომეტრების რაოდენობაც.

* BP საქართველოს 2006 წლის მდგარი გათვითარების ანგარიშში 2005 წელს გავლილი კილომეტრების მარკენებლად შექანიკური შეცდომის გამო მითითებული იყო 28,844,882.

გარემოს დაცვა^{8,9}				
პირდაპირი ნახშირორჟანგი (CO ₂) (ტონა)	32,029	35,421	146,084	408,273
პირდაპირი მეთანი (CH ₄) (ტონა)	202	220	396	271
სათბურის აირები (GHG) (CO ₂ -ის ეკვივალენტი ტონებში)	12,362	13,687	47,675	123,863
გოგირდის ორჟანგი (SOx) (ტონა)	39	44	197	109
აზოტის ოქსიდი (NOx) (ტონა)	589	651	1,751	2,704
არამეთანის ნახშირწყალბადი (NMHC) (ტონა)	1,834	1,990	1,823	91
დაღვრის შემთხვევების რაოდენობა (პირველადი გარსაცმის ჰერმეტიკობის დარღვევა) ¹⁰	1	1	3	2
დაღვრული პროდუქტის მოცულობა (ლიტრი)	15	70,914	10,416	75,290
დაკარგული პროდუქტის მოცულობა (ლიტრი)	10	0	0	51,000
შენახული სახიფათო ნარჩენები (მ ³) ¹¹	311	388	243	383
განთავსებული არასახიფათო ნარჩენები (ტონა)	603	670	378	463

შენიშვნები:

2007 წელს CO₂-ის გაფრქვევის გაზრდილი მარკენებელი უკავშირდება ყველა ტურბინის ამოქმედებას მილსადენების ყველა საქარ სადგურზე, დაბატებითი გენერატორებისა და გაზის გამოშვების და შეკუმშვის დამატებითი დანაღვრების გამოყენებას. აღჭურვილობის რაოდენობის გაზრდა მილსადენების წარმადობის ზრდით არის გამოწვეული. 2006 წელთან შედარებით 2007 წელს SOx-ის გაფრქვევის მარკენებლის შემცირების ძირითადი მიზეზია ტურბინების გადაყვანა დიზელის საწვავიდან გაზზე (გოგირდის ნაკლები შემცველობით). სამაგიეროდ, 2007 წელს იმატა NOx-ის გაფრქვევის მოცულობამ, რაც დიდწილად ამავე ცვლილებით არის გამოწვეული. არამეთანის ნახშირწყალბადის გაფრქვევები შეამცირა სუფსის ტერმინალზე ჩატვირთვის ოპერაციებთან დაკავშირებული გაფრქვევების ნაკლებობამ, რაც 2007 წელს ბაქო-სუფსის მილსადენის ექსპლუატაციის გაჩერებით იყო გამოწვეული.

თანამშრომლები				
BP საქართველოს თანამშრომელთა საერთო რაოდენობა	531	536	654	591
აქედან საქართველოს მოქალაქეები (%)	73	74	75	84

შენიშვნები:

2007 წელს BP საქართველოს თანამშრომლებს შორის საქართველოს მოქალაქეების რაოდენობის მნიშვნელოვანი ზრდა უკავშირდება BTC/SCP მილსადენების დასრულებასთან ერთად უცხოელი მოქალაქეების კონტრაქტების დასრულებას, აგრეთვე ჩვენს გამუდმებულ ძალისხმევას ადგილობრივი თანამშრომლების კვალიფიკაციისა და გამოცდილების ამაღლების უზრუნველსაყოფად.

¹ უსაფრთხოების მონაცემები მოიცავს საქართველოში განხორციელებულ ყველა საქმიანობას, რომელიც წინამდებარე ანგარიშში არის აღწერილი (WREP, სუფსის ტერმინალი, BTC, SCP და Air BP).

² DAFWC: ტრავმა ან ავადმყოფობა კლასიფიცირდება, როგორც „გაცდენილი სამუშაო დღეები“, თუ თანამშრომელმა ტრავმის ან ავადმყოფობის შედეგად ვერ შეძლო ემუშავა რამდენიმე დღეს, განურჩევლად იმისა, დაეგმოლი იყო თუ არა მუშაობა, ან თუ ექიმის ან ჯანდაცვის სხვა ლიცენზირებული სპეციალისტის რეკომენდაციის მიუხედავად, რომ მუშაკი სახლში დარჩენილიყო. იგი მაინც გამოცხადდა სამუშაოზე.

³ BP-ის მუშახელში იგულისხმება BP-ის ყველა თანამშრომელი, BP-ის ყველა კონტრაქტორი და BP-ის ყველა დირექტორი.

⁴ DAFWCf – მუშახელი: BP-ის მუშახელში ტრავმების გამო გაცდენილი სამუშაო დღეების აღრიცხვითი რაოდენობა, იმავე პერიოდში ნამუშევარ ყოველ 200000 საათზე.

⁵ აღრიცხვადი ტრავმა არის ისეთი სახის ტრავმა ან ავადმყოფობა, რომელიც დასრულდა ლეტალური შედეგით, გაცდენილი სამუშაო დღით, შეზღუდული მუშაობით, სამუშაოს გადატარებით ან პირველადი დამხარების გარდა გაწყვეტილი სამუშაო მომსახურებით.

⁶ აღრიცხვადი ტრავმების სისხირე: BP-ის თანამშრომლების აღრიცხვადი ტრავმების საერთო რაოდენობა იმავე პერიოდში ნამუშევარ ყოველ 200000 საათზე.

⁷ ავტოსატრანსპორტო შემთხვევების საერთო სისხირე: მსუბუქი ავტომანქანების, სატვირთო ავტომანქანებისა და პორტატული ტექნიკის გადაადგილებისას მომხდარი ყველა ავტოსატრანსპორტო შემთხვევათა ჯამი ყოველ ერთ მილიონ გავლილ კილომეტრზე.

⁸ ყველა გარემოსდაცვითი მარკენებელი ასახავს BP-ის საქმიანობის პროცესში წარმოქმნილ გაფრქვევებს, გარდა „სათბურის აირების პირდაპირი გაფრქვევისა“, რომელიც უზენაეს მშობლივ BP-ის წელს გაფრქვევებში იმ საწარმოებიდან, რომელშიც BP-ის წილობრივი მონაწილეობა გააჩნია.

⁹ 2004 და 2005 წლის მონაცემები მოიცავს BP-ის საქმიანობას ბაქო-სუფსის მილსადენსა და სუფსის ტერმინალზე. 2006 და 2007 წლის მონაცემები მოიცავს BP-ს საქმიანობას სამივე მილსადენსა (BTC, SCP და WREP) და მათთან დაკავშირებულ ობიექტებს.

¹⁰ BP ჯგუფში ნახშირწყალბადის დაღვრად განიხილება ერთი ბარდლის ტილი (159 ლიტრი, ანუ 42 ამერიკული გალონი) ან მეტი მოცულობის პროდუქტის დაღვრა.

¹¹ ნარჩენების აღწერილობითი მონაცემები მოიცავს დროებით შენახულ სახიფათო და ნაგავსარეულზე განთავსებულ არასახიფათო ნარჩენებს. ინფორმაცია გამოთვლილია 2004-07 წლების მონაცემებზე დაყრდნობით და პირველად ქვეყნდება.

2

ბავშვები BP-ის მიერ ორგანიზებულ საქველმოქმედო ღონისძიებაზე

ჩვენი როლი საზოგადოებაში

- 2.1 განათლება
- 2.2 ბიზნესის განვითარება
- 2.3 ხელმისაწვდომი ენერჯია

საქმიანობის პასუხისმგებლობით წარმართვა ჩვენი კორპორაციული პასუხისმგებლობის კონცეფციის უმნიშვნელოვანესი ელემენტია. ასევე ვცდილობთ, რომ ჩვენს საქმიანობას საქართველოში ისევე, როგორც ყველა იმ ქვეყანაში, სადაც ვმუშაობთ, თან ახლდეს მრავალმხრივი სარგებელი ამ ქვეყნების მოსახლეობისათვის. ჩვენი ერთობლივი გამოცდილებისა და რესურსების გამოყენებით და სხვა ორგანიზაციებთან თანამშრომლობით ვცდილობთ, გამოვეხმაუროთ ადგილზე არსებულ საჭიროებებს და ადგილობრივ პირობებზე მორგებული პროგრამებით ხელი შევუწყოთ ცალკეული ადამიანებისა თუ მოსახლეობის ჯგუფების შესაძლებლობათა ზრდას და საზოგადოებრივი ინსტიტუტების გაძლიერებას.

ჩვენი საზოგადოებრივი და სოციალური პროგრამებით ფართო სექტორისა და მიმართულების პროექტებს ვაფინანსებთ. ბევრი მათგანი შეეხება განათლების სფეროსა და ადგილობრივი მეწარმეობის განვითარებას, ხოლო ნაწილი მიზნად ისახავს ეფექტური მართვის ხელშეწყობას გამჭვირვალობის უზრუნველყოფის გზით.

2.1 განათლება

საქართველოში საზოგადოებრივი ინვესტირების პროგრამების დაწყებისთანავე განათლება მათ მნიშვნელოვან კომპონენტად ვაქციეთ. ჩვენი ფინანსური მხარდაჭერით განხორციელდა ისეთი სწრაფ ფექტზე გათვლილი პროექტები, როგორცაა სკოლის შენობების შეკეთება, აგრეთვე გრძელვადიანი ინიციატივები, რომლებიც სტუდენტების ცოდნისა და კვალიფიკაციის ამაღლებას ემსახურება.

სკოლების დახმარება 2004 წლიდან საზოგადოებრივი ინვესტირების პროგრამის ფარგლებში ხორციელდებოდა „გაუმჯობესებული სკოლების პროექტი“ (CIP-ISP). პროექტის ფარგლებში შეკეთდა სკოლები, გადამზადდნენ მასწავლებლები, მოეწყო საინფორმაციო კამპანიები განათლების რეფორმის საკითხებზე და გაიხსნა საზაფხულო ბანაკები. 2004 წლიდან დღემდე, საზოგადოებრივი ინვესტირების პროგრამის ფარგლებში განათლების სფეროს პროექტებზე 2,6 მილიონი დოლარი დაიხარჯა.

2007 წელს დაიწყო საინვესტიციო პროგრამა სუფსის ტერმინალის ახლომდებარე სკოლებისთვის. პროგრამა მოიცავს სკოლის შენობების კეთილმოწყობას, სკოლების სამეურვეო საბჭოებისათვის ტრენინგების ჩატარებას ბიუჯეტის დაგეგმვას და პროექტების მართვის საკითხებზე, სკოლის მოსწავლეებისთვის სხვადასხვა ინიციატივის განხორციელებას. ერთ-ერთი ასეთი ინიციატივაა ეკო-კლუბები,

რომლებსაც მოსწავლეები ქმნიან და ახორციელებენ ეკოლოგიურ პროექტებს. ჩვენი მხარდაჭერით გაიმართა კონკურსი უცხო ენებში, რომელშიც 25 სკოლის 645 მოსწავლე მონაწილეობდა, აგრეთვე არაერთი სასწავლო-საგანმანათლებლო ღონისძიება ლიდერობის უნარ-ჩვევებისა და კონფლიქტების მოგვარების თემებზე.

ჩვენ ასევე დავაფინანსეთ მცირე გრანტების პროგრამა ბაქო-სუფსის მილსადენის მარშრუტის გასწვრივ მდებარე სკოლებისთვის. სკოლებს შეუძლიათ, განაცხადით მიმართონ BP-ს გრანტის მისაღებად, რომელსაც შენობის კეთილმოწყობისთვის ან უფრო ფართო საგანმანათლებლო მიზნებისთვის გამოიყენებენ. ჩვენი ინიციატივით სკოლებში გაიმართა წამასალისებელი ვიქტორინები მილსადენებთან დაკავშირებულ უსაფრთხოების საკითხებზე. გრანტების პროგრამის მართვა ჩაებაზე ჩვენს საზოგადოებასთან ურთიერთობის ოფიცერებს, რითაც უზრუნველვყოფთ, რომ პროგრამით დაფინანსებული პროექტები

თითოეული სოფლის კონკრეტულ საჭიროებებს მაქსიმალურად პასუხობდეს.

სამაგისტრო პროგრამების მხარდაჭერა 2007 წელს ჩვენი ფინანსური მხარდაჭერითა და „ბრიტანეთის საბჭოს“ ორგანიზებით, ყოველწლიური სამაგისტრო პროგრამის მონაწილეთა მესამე ნაკადი 9 ქართველი სტუდენტის შემადგენლობით გაემგზავრა სამაგისტრო განათლების მისაღებად დიდი ბრიტანეთის უნივერსიტეტებში.

ვაგრძელებთ თბილისის ეკონომიკის საერთაშორისო სკოლის (ISET) დახმარებას, რაშიც BP-ის მნიშვნელოვანი წვლილი მიუძღვის საქართველოს, შვედეთისა და ნორვეგიის მთავრობებთან ერთად. ეკონომიკის საერთაშორისო სკოლა უზრუნველყოფს მაღალი დონის სამაგისტრო სწავლებას ეკონომიკის სფეროში. ფუნქციონირების პირველ წელს დაინიშნა სკოლის აკადემიური და ადმინისტრაციული პერსონალი და სკოლა გადავიდა ახალ შენობაში.

ტრენინგები სკოლების სამეურვეო საბჭოს წევრებისათვის

BTC და SCP მილსადენების მარშრუტებისა და სუფსის ტერმინალის მიმდებარე სკოლებში ჩვენი ფინანსური მხარდაჭერით CARE International-მა განხორციელა ტრენინგების პროგრამა სკოლების სამეურვეო საბჭოებისთვის. ინიციატივა ეხმარება საქართველოს მთავრობის კონცეფციას სკოლებში სამეურვეო საბჭოების არჩევისა და მათი როლის გაძლიერების შესახებ. მიგვაჩნია, რომ სამეურვეო საბჭოების კვალიფიკაციის ამაღლებით ამ სოფლების სკოლებისთვის ქმედითი დახმარების გაწევა შეეძლებოდა. ტრენინგების პროგრამა მოიცავდა სამეურვეო საბჭოს მართვის საკითხებს, კონფლიქტური სიტუაციების მოგვარების უნარ-ჩვევებს, საბჭოს წევრების ფუნქციებისა და პასუხისმგებლობების განსაზღვრას. დამსწრეთა პირველი შეფასებები ტრენინგების შესახებ დადებითია და აღნიშნულია, რომ ტრენინგებზე მიღებული ცოდნა მათ დაეხმარა სტრატეგიისა და ფუნქციების უკეთ გარკვევაში და საბჭოს სხდომების უკეთ წარმართვაში. მომავალში ტრენინგების გამრავალფეროვნებაზე ვმუშაობთ. რეკომენდებულ თემებს შორისაა, მაგალითად, სკოლის ფინანსების მართვა, საკადრო პოლიტიკა და სკოლის ცხოვრებაში მშობლების მეთად ჩართვის უზრუნველყოფა.

2.2 ბიზნესის განვითარება

საქართველოს მთავრობის ერთ-ერთი უმთავრესი პრიორიტეტი დასაქმების ზრდაა. ამ მხრივ ჩვენი წვლილი 500 საქართველოს მოქალაქის დასაქმებით გამოიხატება. ადგილობრივი კონტრაქტორებისა და მომწოდებლების მომსახურების გამოყენებით ვქმნით ახალ სამუშაო ადგილებს, ხელს ვუწყობთ მდგრადი პოტენციალის შექმნას და ჩვენი წვლილი შეგვაქვს ქვეყნის ეკონომიკურ წინსვლასა და სტაბილურობაში. ჩვენ ამით არ შემოვიფარგლებით და პარტნიორებთან ერთად ვახორციელებთ მეწარმეობის განვითარების ხელშეწყობ პროექტებს ხელმისაწვდომი კრედიტების, ბაზარზე გასვლის გაზრდილი შესაძლებლობების, პროფესიული მომზადებისა და გადამზადების უზრუნველყოფის გზით.

სოფლის მეურნეობის განვითარების ხელშეწყობა იმის გათვალისწინებით, რომ მილსადენის მარშრუტების სიახლოვეს მცხოვრები მოსახლეობისთვის სოფლის მეურნეობას მნიშვნელოვანი ადგილი უკავია, 2007 წელს წამოვიწყეთ სოფლის მეურნეობის განვითარების სამწლიანი პროგრამა, რომელსაც CARE International ახორციელებს და რომელსაც წინ უძღოდა მილსადენების მიმდებარე რაიონებში ფერმერების მხარდამჭერი სხვა ინიციატივები. ამჯერად ამ პროექტით გათვალისწინებულია ბაზარზე გასვლის შესაძლებლობების გაუმჯობესება და ფერმერთა ასოციაციებისა და კავშირების შექმნა, რითაც ექვსასამდე ფერმერი ისარგებლებს 20-ზე მეტ სოფელში.

მეწარმეობის განვითარება მეწარმეობის ხელშეწყობა რეგიონული განვითარების ინიციატივის (RDI) ერთ-ერთი ძირითადი მიმართულებაა. RDI-ს დაწყება ოფიციალურად 2007 წელს აღინიშნა, თუმცა BP-ისა და პარტნიორების ეს ინიციატივა 2005 წლიდან იღებს სათავეს და მას წინ უძღოდა ინტენსიური კონსულტაციები სხვადასხვა დაინტერესებულ მხარესთან რეგიონის მასშტაბით. ინიციატივა გათვლილია მდგრად სოციალურ-ეკონომიკურ შედეგებზე საქართველოს, აზერბაიჯანისა და თურქეთის მოსახლეობისათვის. პროგრამის ერთ-ერთი ძირითადი პრინციპია განვითარების სააგენტოებთან და მთავრობებთან თანამშრომლობა, რაც შეთანხმებული მოქმედებებისა და პროგრამის ეფექტური

გახორციელების საწინდარია. პროგრამის პარტნიორ ორგანიზაციებს შორის არიან ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკი (EBRD), ათასწლეულის გამოწვევის კორპორაცია (MCC), საერთაშორისო საფინანსო კორპორაცია (IFC) და კანადის საერთაშორისო განვითარების სააგენტო (CIDA). RDI-ის კონცეფციით, ნავთობისა და გაზის კომპანიების მიერ გაღებულ თითო დოლარს სხვა ორგანიზაციების მხრიდან იმავე ოდენობის (ან მეტი) ინვესტიცია ემატება. დღეისათვის დამტკიცებულია და განხორციელების სხვადასხვა ეტაპზეა რვა პროექტი, რომელთა ფარგლებში გათვალისწინებული დახმარება ერთ საერთო მიზანს ემსახურება, რაც დოვლათის შექმნაში არსებული დაბრკოლებების მოხსნასა და

ქალთა თაოსნობით დაწყებული ბიზნესის პროექტების მხარდაჭერა

საზოგადოებრივი ინვესტირების პროგრამის ეს პროექტი უზრუნველყოფს ტრენინგებს ბიზნესის დაწყების მსურველი ქალებისათვის. ინიციატივა ემბარუება იმ ფაქტს, რომ საქართველოში ბევრი ქალი ეკონომიკური საქმიანობისგან იზოლირებულია და საქმიანი პროექტების რეალიზაციის შესაძლებლობა არ ეძლევა. ბიზნესის გეგმებისა და კომერციული წინადადებების შედგენის უნარ-ჩვევების ტრენინგების გავლის შემდეგ, შემოვიდა განაცხადები და გაიცა გრანტები 11 გამარჯვებულ პროექტზე, რომლებსაც სულ 16 ქალი ჩაუდგება სათავეში. თითო ბიზნესიდა დაახლოებით 800 დოლარის გრანტით დაფინანსდა. პროექტები ეხებოდა საქმიანობის სხვადასხვა სფეროს, მათ შორისაა მეფრინველეობა, რძის პროდუქტებისა და პურ-ფუნთუშეულის წარმოება და სამკერვალოების გახსნა.

ხელმისაწვდომი დაფინანსება

რეგიონული განვითარების ინიციატივის ერთ-ერთი პროექტი გადასესხების კაპიტალითა და ტექნიკური დახმარებით უზრუნველყოფს ფონდ „კონსტანტას“, რომელიც კრედიტებს გასცემს მცირე და საშუალო საწარმოებზე ქვეყნის მასშტაბით გახსნილი ფილიალების ქსელის მეშვეობით.

ფონდის კრედიტუნარობის ასამაღლებლად გახსნილია ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკის 3,5 მილიონი დოლარის ღირებულებულების შეღავათიანი საკრედიტო ხაზი. ჩვენ ფონდს ასევე უზრუნველვყოფთ 500000 დოლარის კაპიტალით შემდგომი გასესხებისთვის და 100000 დოლარის ღირებულების ტექნიკური დახმარებით ფონდის შიდა კონტროლის სისტემების განმტკიცების, ადგილობრივი პერსონალის გადამზადებისა და საკრედიტო დოკუმენტაციის მომზადების იურიდიული ხარჯების დასაფარად.

მეწარმეობის ხელშეწყობას გულისხმობს. ინფრასტრუქტურის განვითარებას ხელს უწყობთ ბორჯომში მიმდინარე მყარი ნარჩენების პროექტითა და სასმელი წლით მომარაგებისა და ნარჩენი წყლების მართვის სისტემების მოწყობით ბორჯომსა და ბაკურიანში. პროექტების ერთი ნაწილი უზრუნველყოფს დაფინანსების ხელმისაწვდომობას, მათ შორის, მიკროსესხების მეშვეობით. სხვა ინიციატივები ხელს უწყობს მცირე ბიზნესის განვითარებას ადმინისტრაციული ბარიერების მოხსნის გზით, ასევე საქართველოში მოქმედი კომპანიების კორპორატიული მართვის პრაქტიკის გაუმჯობესებას. ბორჯომის რაიონში კერძო ბიზნესის განვითარების პროექტის ფარგლებში ტექნიკურ და ფინანსურ დახმარებას იღებს მერძვევობისა და მეფუტკრეობის სექტორები.

რეგიონული განვითარების ინიციატივის ფარგლებში საქართველოში დღემდე სულ 13,5 მილიონი დოლარის ინვესტიცია განხორციელდა, ხოლო 2008 წლიდან BP და პარტნიორები წელიწადში დაახლოებით 4 მილიონი დოლარის ინვესტიციის განხორციელებას გეგმავენ.

სავაჭრო და საინვესტიციო საქმიანობის ხელშეწყობა ჩვენი თავმჯდომარეობით საქმიანობას აგრძელებს ევროკავშირი-საქართველოს ბიზნესსაბჭო (EUGBC), რომელიც 2006 წელს BP-ისა და Statoil-ის ფინანსური დახმარებით დაფუძნდა და საქართველოსა და ევროკავშირის შორის სავაჭრო და საინვესტიციო კავშირების გაღრმავებას ისახავს მიზნად.

2007 წელს ბიზნესსაბჭოს საქმიანობა მოიცავდა მოლაპარაკებებს ევროკავშირისა და ევროპის საინვესტიციო ბანკის ოფიციალურ პირებთან ვაჭრობის, ინვესტირებისა და თანამშრომლობის საკითხებზე, აგრეთვე ქართული ღვინის წარმოების და საბჭოში გაწვევრიანებული სხვა ბიზნესების აქტიურ მხარდაჭერას ევროპაში.

კორპორატიული მართვის პროექტი საქართველოში

RD1-ის 2007 წლის აპრილში წამოწყებული ეს პროექტი მიზნად ისახავს ქართული კომპანიების კორპორატიული მართვის პრაქტიკის გაუმჯობესებას, მათ დახმარებას მუშაობის ეფექტურობის ასამაღლებლად და ადვილად ხელმისაწვდომი კაპიტალით უზრუნველყოფას. პროექტის ძირითადი ამოცანებია ქართული კომპანიებისა და ბანკებისთვის ცოდნის გაზიარება კორპორატიული მართვის საკითხებში, მართვის მოწინავე საერთაშორისო პრაქტიკის დამკვიდრების ხელშეწყობა, მჭიდრო თანამშრომლობა მთავრობასთან იმ საკანონმდებლო ბაზის გასაუმჯობესებლად, რომელიც საქართველოში კორპორატიული მართვის სფეროს არეგულირებს და საზოგადოების გათვითცნობიერებას კორპორატიული მართვის საკითხებში. პროექტი დაეფინანსეთ 400000 დოლარით, რასაც დაემატა 550000 დოლარის დაფინანსება საერთაშორისო საფინანსო კორპორაციის მხრიდან და 828000 დოლარი კანადის საერთაშორისო განვითარების სააგენტოსგან.

2007 წლის განმავლობაში პროექტის მონაწილეების ძალისხმევით ცვლილებები შევიდა ფასიანი ქაღალდების ბაზრის მარეგულირებელ ახალ კანონში, კერძოდ, მის დებულებებში, რომლებიც ინტერესთა შეუთავსებლობასა და ინფორმაციის გამჟღავნებას ეხებოდა. ეს იყო მნიშვნელოვანი წინ გადადგმული ნაბიჯი წვრილი აქციონერების უფლებების დასაცავად. 35 ქართული კომპანიისა და ბანკის წარმომადგენელმა გაიარა ტრენინგი კორპორატიული მართვის საკითხებში, გაიმართა სემინარები სხვადასხვა თემაზე, მათ შორის ბანკების კორპორატიული მართვის, კომპანიებისა და ბანკების შიდა კონტროლის მექანიზმების საკითხებზე. სულ სემინარებში კომპანიების, ბანკებისა და არასამთავრობო ორგანიზაციების 69 წარმომადგენელმა მიიღო მონაწილეობა.

2.3 ხელმისაწვდომი ენერჯია

BP ჯგუფის მასშტაბით ვცდილობთ, ხელმისაწვდომი ენერჯიის წყაროები შევუქმნათ ადგილობრივ მოსახლეობას იქ, სადაც ამის საჭიროებაა. საქართველოში, გარდა იმისა, რომ ქვეყნის შიდა ბაზარს პირდაპირ ვამარაგებთ გაზის ესოდენ საჭირო რესურსით, ასევე ვზრუნავთ ქვეყნის ენერგეტიკული ინფრასტრუქტურის განვითარებაზე. ჩვენი წვლილი შეგვაქვს ენერგეტიკული ინფრასტრუქტურის ობიექტების ფიზიკურ აღდგენაში და, აგრეთვე, ორგანიზაციებსა და ცალკეულ ადამიანებს ვაცნობთ ენერჯიის რაციონალურად გამოყენების მნიშვნელობასა და ხერხებს.

ჩრდილოეთ-სამხრეთის მაგისტრალური გაზსადენის რეაბლიტაცია საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციასთან (GOGC) გაფორმებული ხელშეკრულების ფარგლებში, 2007 წელს BP-მ და პარტნიორებმა გააგრძელეს ჩრდილო-სამხრეთის მაგისტრალური გაზსადენის რეაბლიტაციის ფართომასშტაბიანი პროექტისთვის ტექნიკური დახმარების გაწევა. ამ გაზსადენის გამართული ფუნქციონირება მნიშვნელოვანია გაზითა და ელექტროენერჯიით საქართველოს მოსახლეობის უწყვეტი მომარაგებისათვის.

1960 წელს აგებული ეს გაზსადენი, რომელსაც უკანასკნელად სარემონტო სამუშაოები 1980-იან წლებში ჩაუტარდა, ქვეყნის

გაზმომარაგების სისტემის მნიშვნელოვანი, მაგრამ მოძველებული ნაწილია. აშშ-ის მთავრობის „ათასწლეულის გამოწვევის კორპორაციის“ 40 მილიონი დოლარის ღირებულების რეაბლიტაციის პროექტის მოსამზადებელ ეტაპზე პროექტის ტექნიკური დახმარების დასაფინანსებლად ჩვენ 1,1 მილიონი დოლარი გავიდეთ. ჩვენმა სპეციალისტებმა მოამზადეს საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციის თანამშრომლები პროექტის მართვაში, რაც მოიცავს დაგეგმვას და აღრიცხვის, ხარჯების კონტროლის, კონტრაქტორების მართვის, უსაფრთხოებისა და გარემოს დაცვის საკითხებს და გეოგრაფიული საინფორმაციო სისტემების გამოყენებას.

საზოგადოების გათვითცნობიერება ენერგოეფექტურობის საკითხებში საქართველოში ვგეგმავთ სამწლიან ინიციატივას, რომელიც მოსახლეობას მიაწვდის ინფორმაციას ენერგოეფექტურობისა და განახლებადი ენერჯიის საკითხებზე და ხელმისაწვდომი კრედიტებით უზრუნველყოფს საოჯახო მეურნეობებსა და მცირე ბიზნესებს ენერგოეფექტური პროდუქციის შესაძენად. პროგრამა ეფუძნება 2004-07 წლებში BP-ის მიერ აზერბაიჯანში განხორციელებული მსგავსი ინიციატივით მიღებულ გამოცდილებას.

საზოგადოების ინფორმირება ენერგეტიკის სფეროს შესახებ

2007 წლის ოქტომბრიდან „საერთაშორისო გამჭვირვალობა საქართველო“ BP საქართველოს დაფინანსებით ახორციელებს პროექტს, რომლის მიზანია საზოგადოების ცოდნის ამაღლება ენერგეტიკის საკითხებში და ინფორმაციის გავრცელება ამ სფეროში მიმდინარე რეფორმების შესახებ. პროექტის ფარგლებში ენერგეტიკის საკითხებზე ეწყობა სემინარები ჟურნალისტებისათვის, წელიწადში სამჯერ მზადდება საგაზეთო ჩანართი ვრცელი სტატიებით

ენერგეტიკის თემაზე, გამოიცემა და ვრცელდება ყოველთვიური ანგარიშები და ტარდება ყოველკვარტალური კონკურსი საუკეთესო ჟურნალისტური ნამუშევრისთვის ამ დარგში.

„BP-ის დაფინანსებით მიმდინარე პროექტის მეშვეობით ჟურნალისტებს ვაწვდით უახლეს ინფორმაციას ენერგოსექტორში განვითარებულ მოვლენებსა და სახელმწიფოს ენერგოპოლიტიკაში დაგეგმილ ცვლილებებზე. პროექტით ასევე ხაზგასმულია ჟურნალისტის როლი ამ საკითხების გაშუქებასა და საზოგადოებისთვის მიწოდებაში. ეს უდრესად მნიშვნელოვანია ჩვენი ორგანიზაციის საქმიანობისათვის, რაც გულისხმობს კორუფციასთან ბრძოლას გამჭვირვალობის, ანგარიშვალდებულებისა და საზოგადოების ჩართულობის ხელშეწყობის გზით“.

თამუნა ქაროსანიძე, აღმასრულებელი დირექტორი, საერთაშორისო გამჭვირვალობა საქართველო

ტერმინების განმარტება და დამატებითი ინფორმაცია

BTC	ბაქო-თბილისი-ჯეიჰანის ნავთობსადენი
CLO	საზოგადოებასთან ურთიერთობის ოფიცრები
CMAS	კომპიუტერული მართვის შეფასების სისტემა
CO ₂	ნახშირორჟანგი
DAFWC (f)	შრომის უნარის დაკარგვის გამო გაცდენილი სამუშაო დღეები (სიხშირე)
EBRD	ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკი
EDDF	ნავთობის ავარიულად ჩამოსაცლელი ობიექტი
EU	ევროკავშირი
EUGBC	ევროკავშირი-საქართველოს ბიზნესსაბჭო
GHG	სათბურის აირი
GOGC	საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია
GYLA	საქართველოს ახალგაზრდა იურისტთა ასოციაცია
IFC	საერთაშორისო საფინანსო კორპორაცია
IMT	ინციდენტის მართვის ჯგუფი
ISP	გაუმჯობესებული სკოლების პროექტი
NGO	არასამთავრობო ორგანიზაცია
PAS	თანამშრომელთა მოთხოვნების შესწავლა
PMDI	მილსადენის მონიტორინგისა და დიალოგის ინიციატივა
RDI	რეგიონული განვითარების ინიციატივა
SCP	სამხრეთ კავკასიური გაზსადენი
SOC	დაკვირვება უსაფრთხო ქცევაზე და გასაუბრება
SPPD	სტრატეგიული მილსადენების დაცვის სამმართველო
WREP	დასავლეთის მიმართულების საექსპორტო მილსადენი (იგივე ბაქო-სუფსის მილსადენი)

BP-ის მდგარი განვითარების ანგარიშების სტრუქტურა BP აქვეყნებს ინფორმაციას საკუთარი არაფინანსური ვადებულებებისა და საქმიანობის შესახებ ჯგუფის, ქვეყნისა და ცალკეული საწარმოების დონეზე როგორც ბეჭდვით, ისე ელექტრონული ფორმით.

ჯგუფის მდგრადი განვითარების ანგარიში BP ჯგუფის მდგრადი განვითარების ანგარიში წარმოდგენილია ინგლისურ, გერმანულ, ჩინურ, რუსულ და ესპანურ ენებზე და BP-ის საქმიანობის მაჩვენებლები ნაჩვენებია ინტერაქტიული დიაგრამების სახით.
www.bp.com/sustainability
www.bp.com/hsecharting_tools
www.bp.com/sustainabilityworldwide

ცალკეული ქვეყნების ანგარიშები ანგარიშები ესება ჩვენს საქმიანობას ანგოლაში, აზერბაიჯანში, გერმანიაში, ახალ ზელანდიაში, სამხრეთ აფრიკაში, ტრინიდადი და ტობაგოსა და თურქეთში.
www.bp.com/countrysustainabilityreports
www.bp.com/worldwide

ცალკეული საწარმოების ანგარიშები ქვეყნდება აგრეთვე კონკრეტული საწარმოების ანგარიშები და მონაცემები ატმოსფერული ჰაერის ხარისხის, წყალმომარაგებისა და წყლის ხარისხის, ბიომრავალფეროვნებისა და საწარმოო ნარჩენების მართვის შესახებ.
www.bp.com/sitereports
www.bp.com/environmentalmappingtool
www.bp.com/casestudies

გამომავლება თქვენი აზრი ჩვენთვის მნიშვნელოვანია. შეგიძლიათ, მოგვწეროთ ქვემოთ მითითებულ მისამართზე კომუნიკაციისა და საგარეო ურთიერთობათა განყოფილების სახელზე, ან ელ-ფოსტით მისამართზე: bpgeosust@bp.com

BP საქართველო, თბილისი, საბურთალოს ქ. №38
 ამავე მისამართზე უსასყიდლოდ შეგიძლიათ მიიღოთ BP საქართველოს გასული წლების მდგრადი განვითარების ანგარიშების ასლები.

დიზაინერი: ბესიკ დანელია
პროექტის კოორდინატორი: ეკა გრიგალავა